

1 september 2026

Världsböndagen för vård av skapelsen

Ett viktigt uttryck för Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säbys spiritualitet är uppmärksammandet av de firningsdagar som lyfts fram i kommunitetens *lektionarium*. Med uppmuntran i Hebréerbrevet vill vi ”se på vad deras liv förde fram till och ta efter deras tro” (13:7).

Under året har kommunitetsrådet gjort en mindre revidering av firningsdagarna med syfte att finna en god rytm och spridning på dagar, så att de alltid kan uppmärksammas genom att mässa firas – på olika håll i Norden och alltid i Treenighetens kapell i Bjärka-Säby.

Vi har strävat efter att få med fler nutida ”trons vittnen” och fler kvinnor.

Ett exempel på båda de kriterierna är Teresa av Calcutta vars minnesdag uppmärksammas den 5 september.

Den 1 september lyfter vi fram en dag som skiljer sig från de traditionella fest- och minnesdagarna och som också utgör ett ekumeniskt uttryck i nutid.

En årlig dag av bön för den hårt prövade skapelsen var ett initiativ som togs av den ekumeniske patriarken 1989.

År 2015 – samma år som publiceringen av encyklikan *Laudato Si*, – anslöt den Romersk-katolska kyrkans påve Franciskus till *Världsböndagen för vård av skapelsen* och den fick därmed ett betydande genomslag också i väst samt i Kyrkornas världsråd. Böndagen markerar starten på en period som sträcker sig till Franciskus av Assisis minnesdag den 4 oktober, och utgör en tid då den världsvida kyrkan uppmuntras att rikta särskilt fokus på skapelsen. ”En tid då vi fördjupas och förnyas i vår tro på Gud som Skapare och förenas i bön och arbete för vårt gemensamma hem” som Påve Franciskus uttryckt det.

På svenska har denna period fått namnet *Skapelsetid*.

Årets tema är *Levande vatten* och kyrkan samlas kring två verser från profeten Hesekiel.

Hesekiel 47:9, 12

Där floden rinner ut skall det vimla av liv i vattnet, fisk skall finnas i överflöd. Där detta vatten rinner ut blir allt vatten friskt. Där floden rinner ut kan allt leva.

Längs floden, utmed båda stränderna, skall alla slags fruktträd växa. Deras blad skall inte vissna och deras frukt aldrig ta slut. Varje månad bär de ny frukt, ty de får sitt vatten från helgedomen. Deras frukt skall ge föda och deras blad läkedom.

I en predikan från den här dagen år 2020 lyfter påve Franciskus fram fem tidlösa perspektiv, eller snarare andliga övningar att göra till sina.

Med det här brevet vill jag utifrån Franciskus fem rubriker erbjuda ett underlag för bön och reflektion för oss som kommunitet.

Så här i valtider i Sverige påminner vi oss också om att frågan om jordens överlevnad aldrig bör handla om att gå vare sig åt höger eller vänster, utan djupare och längre.

*

A TIME TO REMEMBER - Minnet

Vi minns den ursprungliga harmonin mellan Gud och allt skapat. Ett paradiset där det råder balans och fred. Människan lever naken och öppen, utan vare sig skam eller skuld. Hon har ännu inte drabbats av reflexen att gömma sig och att gå sina egna vägar.

Minnet av det förlorade paradiset är inte en fråga om nostalgi utan en aning av den framtid som väntar då Gud blir allt i alla och Guds rike står i full blom. Minnet ger riktning mot framtiden.

A TIME TO RETURN - Återvändandet

Vi är mer än vad vi har blivit. Något har gått sönder och behöver läkas i våra egna liv, i vårt förhållande till Gud och hela skapelsen. Vi har blivit alltför inkrökta och sitter fast i ett ekorrhjul som snurrar allt fortare. Vi har allt svårare att befria oss från krafterna som för oss mot devisen: MIG, MIN, MITT!

Som påve Benedikt konstaterade:

Den brutala exploateringen av skapelsen börjar där Gud saknas, där materien har blivit endast ett material för oss, där vi själva har blivit det yttersta måttet och där allting helt enkelt betraktas som vår egendom.

När den ena tar sig friheter som leder till brist och slaveri för den andre har något fundamentalt brustit i människans samspel som varandes en enda kropp, en enda mänsklighet.

Detsamma kan sägas om relationen till jorden, haven, skogarna, sjöarna, allt som växer och andas.

Skall jorden förgå eller förvandlas? All förvandling kräver en omvändelse och en ny födelse.

Till människans värdighet hör att hon inte enbart är offer för omständigheter eller driven av instinkter, utan att hon är kapabel till medvetna val. Omvändelsens väg är möjlig för såväl den enskilde som de stora kollektiven.

A TIME TO REST - Vilan

Överansträngda ekosystem- såväl som människor och djur behöver tid att återhämta sig. Att kunna andas djupare. Det kräver vila. Rytmen och hållbarhet.

Ordet som bättre än andra sammanfattar utvecklingen de senaste hundra åren sägs vara; fortare.

Hur önskar vi att kommande generationer skall sammanfatta de kommande hundra åren?

A TIME TO RESTORE - Återupprättandet

Hur ser en återupprättad mänsklighet och skapelse ut?

Det är uppenbart att vi inte är där nu. Även när vi passerat "the point of no return" på område efter område kan det aldrig vara för sent att göra det sanna, det sköna och det goda.

Klimatfrågan tycks idag vara en av många trender som kommer och går och som förminskas, till en av många frågor som kan politiseras.

Så kan vi inte ha det kära systrar och bröder!

A TIME TO REJOICE - Glädjen, förundran, festen

Utanför fönstret där jag nu sitter och skriver det här brevet står en ek som bedöms vara 500 år. Som en jämförelse firade USA 250 år som nation i somras.

Ju mer jag lär mig om det ekosystem som pågår i ekens stam, grenverk, blad och ekollon, desto mer hisnande blir det.

Med ökad förundran växer också ödmjukheten över att just jag får leva några år i ekens närhet. Det faller på sin egen orimlighet att betrakta det vidunderliga trädet som något vi "äger", även om den nu reser sig från jorden mot himlen innanför den linje som någon myndighet vid en specifik punkt i historien beslutat är vår tomtgräns.

Min vördnad och kärlek till denna ek gör att jag dagligen gläds över den. Jag vill förstås göra allt som står i min makt för rätt förutsättningar skall finnas för eken att fullfölja de cykler som hör till dess växt, liv och någon gång i framtiden, långsamma återgång till jorden.

Ni förstår vid det här laget vad jag försöker förmedla. Det vi älskar vårdar vi. Det vi förundras över vill vi skall leva. Låt oss be:

Helige Gud, vi tackar för vattnets gåva, livsnerven i vårt gemensamma hem, vattnet som ger liv åt cedern och valen, ängen och staden. Vi är tacksamma för de vatten som finns nära oss och som ger liv åt oss och våra hemtrakter och alla medskapelser.

Vi tackar dig för att varje droppe vatten i din grönskande trädgård, är ett heligt tecken på din kärlek.

Men vi bekänner att vi ofta har behandlat denna gåva som en vara, något att köpa och sälja. Vi har fyllt haven med skräp och ser hur klimatförändringarna också gör haven varmare och får vattennivåerna i haven att stiga. Vi sörjer med den torra och spruckna marken där torkan drabbar människor och natur, och vi sörjer med dem som tvingas lämna sina hem på grund av klimatförändringarna. Gör våra hårda hjärtan mjuka, Gud, och låt vår ånger bli till handling, så att rätten kan strömma fram som vatten.

Du som är Herre över allt liv, du har lovat att där floden flyter ska allt leva. Väck i oss viljan att ta hand om vattnet, att skydda sjöar, vattendrag och hav, att värna vattnets värde och stå upp för alla som saknar rent

vatten. Låt ditt ord bli som en källa inom oss, som flödar fram till läkedom och hopp för världen. Amen.

Bön inspirerad av Season of Creation hämtad från ekumeniakyrkan.se

*

Jag uppmuntrar er att kopiera länken nedan och klistra in i er webbläsare för att fördjupa er mer i årets Skapelsetid och ta del av hälsningar från några av kyrkans ledare både från öst och väst.

<https://www.skr.org/wp-content/uploads/2026/06/season-of-creation-celebration-guide-2026-en.pdf>

Vänd ditt ansikte till mig

Pilgrims höstmöte

23-25 oktober 2026

Program och anmälan: tidskriftenpilgrim.se

*

KURS I ANDLIG TEOLOGI

Hösten 2026 – våren 2027

Kursen i korthet:

- Ett inledande digitalt föredrag i realtid av biskop Karin Johannesson 26 oktober 2026, kl. 18.00.
- Ett digitalt föredrag av Patrik Hagman 18 januari 2027, kl 18.00.
- Ett digitalt föredrag av Samuel Rubensson 8 mars 2027, kl 18.00.
- En avslutande gemensam träff på plats i Linköping torsdag den 6 maj-7 maj 2027 (Kristi himmelfärds dag), med bl a föredrag av biskop Karin. Till den träffen ordnar du själv boende.
- Mellan dessa träffar: lokala samtalsträffar på olika håll i Sverige (och eventuellt andra länder), sammanlagt tre sådana träffar. Anmäler ni er inte som en grupp kommer det samordnas grupper efter första digitala träffen.
- Självstudier: en bok som ni köper själva (Spiritual Theology: The Theology of Yesterday for Spiritual Help Today, av Diogenes Allen) och ett

kompedium med klassiska texter som tillhandahålls vid första digitala träffen.

- Kostnad: 500 kronor, exklusive kost och logi under avslutande träffen i maj.

Kursdeltagare kan med fördel stanna kvar på Vårdnäs stiftsgård hela Kristi himmelsfärdshelgen för att även delta i Johannesakademiens symposium den 7-9 maj 2027. Mer info om det symposiet kommer.

Anmälan: johannesakademin.se

*

Den kontemplativa vägen | Arvet efter Wilfrid Stinissen

1 november

Digital halvdagsretreat som sänds från Treenighetens kapell i Bjärka-Säby.

Program

16.00 Vägledning I Bertil Edin

18.00 Vesper

19.30 Vägledning II Bertil Edin

20.30 Completorium

Bertil Edin är pastor, musiker och mångårig medlem i Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säby.

Under vintern utkommer Bertil med en bok på Artos förslag med liknande tema som retreaten.

Länkar med underlag till retreaten skickas ut i samband med månadsbrevet 1 oktober.

Deltagandet i den digitala retreaten är kostnadsfritt.

Ta gärna vara på möjligheten att ge en gåva till SIRA-skolorna och Ekumeniska kommuniteten via ekibs.se

*

MÄSSOR I REGION BJÄRKA-SÄBY SEPTEMBER 2026

1	18.00	Treenighetens kapell <i>Världsböndagen för skapelsens vård</i>
4	12.00	Treenighetens kapell Stilla mässa
5	12.00	Obs tiden! Treenighetens kapell <i>Minnesdag Teresa av Calcutta</i>
10	12.00	Treenighetens kapell Stilla mässa
13	16.00	Treenighetens kapell <i>Ett är nödvändigt</i>
14	18.00	Treenighetens kapell <i>Heliga korsets upphöjelse</i>
17	12.00	Treenighetens kapell Stilla mässa
17	18.00	Vist kyrka Ökenmässa
21	18.00	Treenighetens kapell Vespermässa <i>Festdag - Aposteln och evangelisten Matteus</i>
24	12.00	Treenighetens kapell Stilla mässa

Med önskan om en rik skördetid!

Guds frid

